

POSTANOWIENIE

3 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Joanna Lemańska

na posiedzeniu niejawnym 3 sierpnia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie

w sprawie z powództwa M. O., S. O.

przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w X.

o ustalenie nieważności, ewentualnie o zapłatę,

na skutek wniosku pełnomocnika powodów o uzupełnienie postanowienia

Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2023 r., sygn. akt. I CSK 2807,

oddala wniosek.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 22 czerwca 2023 r., I CSK 2807/22, Sąd Najwyższy umorzył postępowanie zainicjowane skargą kasacyjną wniesioną przez Bank spółkę akcyjną z siedzibą w X. (dalej: „Pozwany”) od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 24 listopada 2021 r., I ACa 135/21, wobec cofnięcia tej skargi (pkt 1) oraz nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Białymstoku na rzecz Pozwanego kwotę 2 493,50 zł tytułem zwrotu połowy opłaty sądowej od skargi kasacyjnej (pkt 2).

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie, Sąd Najwyższy wskazał, że cofnięcie skargi kasacyjnej jest czynnością procesową niepodlegającą kontroli sądu. Podniósł również, że nie podlegał rozpoznaniu wniosek M. O. i S. O. (dalej: „Powodowie”) o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, gdyż wniosek w tym przedmiocie zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie był powiązany z cofnięciem skargi. Natomiast po doręczeniu odpisu pisma o cofnięciu skargi kasacyjnej ich pełnomocnikowi (w trybie art. 132 § 1 i 1¹ k.p.c.) Powodowie nie

złożyli nowego wniosku o zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Przedmiotowe postanowienie zostało doręczone pełnomocnikowi Powodów 12 lipca 2023 r.

Pismem z 19 lipca 2023 r. Powodowie – reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika – wnieśli o uzupełnienie ww. postanowienia Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2023 r., I CSK 2807/22, poprzez rozstrzygnięcie o kosztach postępowania ze skargi kasacyjnej. Powodowie wskazali, że złożyli skuteczny wniosek o zasądzenie na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego już w odpowiedzi na skargę kasacyjną Pozwanego. Wniosek ten nie został jednak rozstrzygnięty w ww. orzeczeniu umarzającym postępowanie kasacyjne. Zdaniem Powodów, nie było przy tym potrzeby składania ponownego wniosku o zwrot kosztów postępowania kasacyjnego po doręczeniu im odpisu pisma Pozwanego o cofnięciu skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o uzupełnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 22 czerwca 2023 r. nie okazał się uzasadniony.

Zgodnie z art. 351 § 1 k.p.c., mającym odpowiednie zastosowanie w postępowaniu kasacyjnym (art. 361 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.), strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku (odpowiednio postanowienia), a gdy doręczenie wyroku (postanowienia) następuje z urzędu – od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku (postanowienia), jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był zamieścić z urzędu.

Do cofnięcia skargi kasacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy o cofnięciu pozwu (art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 i 2 k.p.c.). Zgodnie z art. 203 § 3 k.p.c. w razie cofnięcia pozwu poza rozprawą przewodniczący odwołuje wyznaczoną rozprawę i o cofnięciu zawiadamia pozwanego, który może w terminie dwutygodniowym złożyć sądowi wniosek o przyznanie kosztów. Stosownie zaś do

art. 203 § 2 k.p.c. pozew cofnięty nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa. Odpowiednie stosowanie powołanych przepisów do cofnięcia skargi kasacyjnej oznacza, że cofnięcie tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia niweczy skutki, jakie zostały wywołane jego wniesieniem. Odnosi się to zarówno do skutków procesowych, które ze względu na zakończenie postępowania stają się bezprzedmiotowe, jak i do skutków materialnoprawnych. Jednocześnie w razie cofnięcia skargi przewodniczący ma obowiązek zawiadomić o jej cofnięciu stronę przeciwną, która może w terminie dwutygodniowym złożyć sądowi wniosek o przyznanie kosztów postępowania kasacyjnego. Przy czym w sytuacji gdy pomiędzy stronami zastępowanymi przez adwokatów lub radców prawnych doręczenia pism procesowych są dokonywane bezpośrednio przez pełnomocników (art. 132 § 1 k.p.c.), doręczenie przez pełnomocnika skarżącego pełnomocnikowi przeciwnika procesowego odpisu pisma cofającego skargę kasacyjną wywiera identyczne skutki, jak zawiadomienie, o którym mowa w art. 203 § 3 k.p.c. (podobnie Sąd Apelacyjny w Krakowie w postanowieniu z 19 stycznia 2012 r., I ACz 24/12).

W konsekwencji, skoro cofnięta skarga kasacyjna nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z jej wniesieniem, to należy uznać, że w przypadku umorzenia postępowania kasacyjnego na skutek cofnięcia skargi kasacyjnej przez stronę przyznanie jej przeciwnikowi procesowemu kosztów postępowania kasacyjnego warunkowane jest złożeniem przez niego wniosku w tym zakresie w ciągu dwóch tygodni, licząc od momentu, w którym dowiedział się on o cofnięciu skargi (art. 203 § 3 w zw. z art. 391 § 1 i 2 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.). Dotyczy to zarówno sytuacji, gdy wniosek o zwrot kosztów postępowania kasacyjnego był uprzednio zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną, jak też sytuacji, gdy tego rodzaju wniosek jest składany dopiero po otrzymaniu zawiadomienia o cofnięciu skargi (podobnie Sąd Najwyższy w postanowieniu z 3 sierpnia 2021 r., I CSK 333/21).

W niniejszej sprawie Sąd Najwyższy, na podstawie art. 355 w zw. z art. 391 § 1 i 2 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., umorzył postępowanie kasacyjne o sygn. I CSK 2807/22 wobec cofnięcia skargi kasacyjnej przez Pozwanego. Sąd Najwyższy orzekający w niniejszej sprawie stoi przy tym na stanowisku, że w sprawie nie

zachodziła konieczność orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego, gdyż w terminie dwutygodniowym od dnia zawiadomienia pełnomocnika Powodów (w trybie art. 132 § 1 i 1¹ k.p.c.) o cofnięciu skargi kasacyjnej przez Pozwanego, nie złożyli oni nowego (ponownego) wniosku o zasądzenie na ich rzecz tego rodzaju kosztów (art. 203 § 3 w zw. z art. 391 § 1 i 2 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.). Z kolei uprzedni wniosek Powodów w tym zakresie, złożony w odpowiedzi na skargę (tj. jeszcze przed złożeniem przez Pozwanego oświadczenia o cofnięciu skargi), nie mógł wywołać zamierzonych przez Powodów skutków procesowych, bowiem nie był powiązany z cofnięciem skargi. Stanowisko to znajduje potwierdzenie w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 3 sierpnia 2021 r., I CSK 333/21; 5 lipca 2021 r., II CSK 439/20).

Należy jednocześnie nadmienić, że powołane w uzasadnieniu wniosku o uzupełnienie orzeczenia postanowienie Sądu Najwyższego wydane w sprawie I PK 47/19 nie przeczy powyższemu stanowisku dotyczącemu wykładni art. 203 § 3 k.p.c. W sprawie tej Sąd Najwyższy nie orzekł w postanowieniu o umorzeniu postępowania kasacyjnego o zwrocie kosztów na rzecz powoda, ponieważ wniosek jego pełnomocnika o zasądzenie tych kosztów wpłynął już po wydaniu postanowienia. Sąd Najwyższy w powołanej sprawie wskazał przy tym, że po wpłynięciu pisma pełnomocnika strony pozwanej z 19 marca 2020 r. zawierającego oświadczenie o cofnięciu skargi kasacyjnej z informacją o przesłaniu odpisu tego pisma pełnomocnikowi powoda, Sąd Najwyższy odczekał dwa tygodnie (zgodnie z art. 203 § 3 k.p.c.) i dopiero po bezskutecznym upływie dwóch tygodni umorzył postępowanie kasacyjne.

Powodowie we wniosku o uzupełnienie nie przytoczyli również żadnych poglądów doktryny, mogących skutecznie zakwestionować stanowisko, że po cofnięciu skargi kasacyjnej przeciwnik procesowy skarżącego, by otrzymać zwrot kosztów postępowania kasacyjnego, musi w oparciu o art. 203 § 3 k.p.c. złożyć wniosek w tym zakresie.

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 351 § 1 i 3 w zw. z art. 361 w zw. z art. 391 § 1 i 2 w zw. z art. 398²¹ k.p.c., oddalił wniosek o uzupełnienie postanowienia.

(K.B.); r.g.

